

Felavatták Sütő András szobrát

Sütő András halálának ötödik évfordulóján avatták fel Sopronban a Soproni Kálvin Kör és a Soproni Erdélyi Kör kezdeményezésére a Kossuth-díjas erdélyi magyar író szobrát Sopronban.

Pénteken avatták fel a marosvásárhelyi Bocskay Vince alkotását a Csatkai és a Frankenburg utca sarkán, a református templom szomszédságában.

A szobor közadakozásból valósult meg, sok szervezet és magánszemély segítette a kezdeményezést. Méltó helyszínt kerestek az alkotásnak, így a Kálvin Kör ötlete nyomán a református templom környékére került a szobor.

A mai ünnepségen dr. Úry Előd a Soproni Erdélyi Kör és a Soproni Kálvin Kör nevében elhangzott köszöntőjét követően Görömbei András irodalomtörténész, az MTA rendes tagja méltatta Sütő András életművét.

Pályf G. István újságíró, a Sütő András Baráti Társaság tagja köszöntője következett, majd Kubik Anna Kossuth-díjas színművész Sütő András: Lőtt lábú madár nyomában művéből mondott el egy részletet. dr. Fodor Tamás Sopron Megyei Jogú Város polgármestere a város nevében vette át a szobrot és mondott köszöntőt.

Dr. Fodor Tamás, Sopron város polgármesterének köszöntője

Tisztelt Dalma Asszony! Tisztelt Sütő Család! Határon túli és magyarországi tisztelők!

Tisztelt Bocskay Vince szobrászművész! Firtl Mátyás országgyűlési képviselő úr!

Tisztelt Ünneplő Egybegyűltek!

„és miként hirdeti a Biblia:
Mégmérték az embernek fia,

s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
De a kő marad.”

Wass Albert sokat idézett versével, az egyetemes magyar irodalom Kossuth - díjas írójának leleplezésre váró szobra előtt köszöntöm Önöket a leghűségesebb város nevében.

Sütő András halálának 5. évfordulóján, a Kárpát-medencében elsőként, Sopron városa, közadakozásból létrejött, köztéri alkotással rója le tiszteletét az író - óriás, az erdélyi magyarság, a kisebbségi magyarság egyik legjelentősebb szószólójának, a magyar szellemi és irodalmi élet leghűségesebb alakjának emléke előtt.

Köszönet a szoborállítást kezdeményező és kivitelező Kálvin Kör és Erdélyi Körnek.

Sütő András Sopronban ünnepelte 75. születésnapját. Itt vette át életművéért az akkori Köztársasági Elnök Úrtól, Mádl Ferentől a Köztársasági Elnöki Érdemérmét, és meghatódott tisztelettel beszélt városunkról, a Civitas Fidelissimáról, amely-köszönet polgárainak és gróf. Bánffy Miklós, Magyarország akkori külügyminiszterének – 90 évvel ezelőtt, 1921-ben, visszatérhetett az anyaországhoz.

Az ünnepelt akkor keserűn jegyezte meg, "hogy mi lett volna ha", de a sopronihoz hasonló történelmi szerencsére a kolozsváriak nem várhattak.

Sütő András a szerencsében nem, de álmai, reményei, vágyai megvalósulásában hittel bízott. Az emberi igazság, méltányosság, a félelem és megaláztatás nélküli életet vágyta. Nem csak irodalmárként, de közéleti személyként is kiállt a magyar kisebbség nyelvhasználati jogaiért, a kisebbségi magyarság sajátosságainak, értékeinek védelméért.

Írásai, megszólalásai jelentős változást hoztak a romániai magyarsággal kapcsolatos magyar politikában is. A román rezsim zaklatásai, életveszélyes fenyegetései ellenére, nemzete sorsproblémáit fölállalva próbálta a magyarok közösségét az anyanyelv, a magyar kultúra által összetartani és megtartani.

Mert hitte, összeköt bennünket közös múltunk, közös nyelvünk, a közös kultúránk, a jelenünk és a jövőnk. Magáénak vallotta és terjesztette Füst Milán gondolatait:

„Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok,
S azt meg kell védened.
Szent e nyelv! S több kincsed nincs neked!
Oly csodás nyelv a magyar.”

Történelmi jelentőségű az a hagyaték, amit írásai és személyes sorsa által a magyar szellemi élet kapott. Őrizzük meg ezeket a kincseket, s azt a lángolást, amely Sütő Andrásban lobogott élete végéig, a magyarság fennmaradása érdekében.

Legyünk mi is a magyar nyelv szószólói, prófétái, ahogy Sütő András tanította tetteivel, írásaival, életével. Tisztelegjünk emléke előtt!

Bocskay Vince szobrászművész alkotását a város köszönettel és szeretettel befogadja.

A szobor leleplezése és megkoszorúzása után Sütő András emlékestet tartottak a református templomban. Dr. Vladár Gábor ref. lelképásztor, rektor áhítatát követően Firtl Máttyás, Sopron- és környéke országgyűlési képviselőjének köszöntője hangzott el.

Firtl Máttyás, Sopron és környéke országgyűlési képviselőjének köszöntője

„A legnagyobbak hát nem halhatnak meg önmagukért, szolgálatban vannak azután is...”

Mélyen Tisztelt Dalma asszony! Mélyen Tisztelt Sütő Család! Nagytiszteletű Rektor Úr! Tisztelt Hölgyeim, Uraim! Kedves Egybegyűlte!

„A legnagyobbak hát nem halhatnak meg önmagukért, szolgálatban vannak azután is...” - Sütő András mezőszégi búcsúztatójában hangzottak el e szavak.

E templom falai között különös ereje van a hitben fogant üzenetnek, amely a halál, az a földi életből való eltávozás alkalmát is életüzenetté teszi.

„A legnagyobbak hát nem halhatnak meg önmagukért, szolgálatban vannak azután is...”

Ennek a szolgálatnak a tanúi vagyunk ezekben a pillanatokban, mert ezt a szolgálatot teljesíti a most felavatott szobor is, a mostani ünnepi alkalom, ez a közösség, és minden olyan alkalom, ahol Sütő András műveit idézik, ahol neve elhangzik, ahol gondolatai teret kapnak. Hatalmas életművét az erdélyiség, az erdélyi kultúra, az erdélyi szellemiség, és társadalomtörténet, az erdélyi sorsszemlélet egyik szellemi iránymutatójaként olvassuk.

Szolgálatban van Sütő András minden egyes mondata. Mert Sütő András minden egyes mondata nem csak erdélyi, hanem magyarságismereti kordokumentum is. A mi magunk sorsa, jelen és jövője is egyben.

Amint Sütő András fogalmaz: a múlt, a jelen és jövő hármasságáról: „Mert végül is az a fontos, hogy hátunkon a múltnak terheivel merre tartunk? A derengő horizonton hol fénylenek a reménység jelei?”

Merre tartunk?

„Az emberiség számára az egyetlen lehetőség a kereszténység. Egyetlen lehetőség arra, hogy az Isteni akarattal megszelídített ember a humánus értékeire ébredjen, és belássa: ezt kell követnie, ebben kell megoldást találnia” – nyilatkozta 75. születésnapján Sopronban Sütő András.

Hiszem, hogy ennek az egyetlen megoldásnak egyik látható jeleként áll mostantól Sopronban a leleplezett szobor. Látható és tárgyiasult jele annak a szellemiségnek, amely „aggodalmat és reménységet egybeolvasztva” világítja meg a nemzet felemelkedésének kívánalmait.

Mindazokat a kívánalmakat, amelyek más nemzetet nem sértve, de a Sütő András műveiben megjelenített világot, az egyetemes magyarságot a magasba emelhetik. Ez a hit vezérelt, amikor a Jóisten kegyelméből a kettős állampolgárságról dönthettem az Ország Házában, amikor a nemzet újraegyesítésének lehetőségét megteremthetük. Megnyugvás adott a szívemben az, hogy a parlamentben dönthettünk a határon túliak magyar állampolgárságáról, és ezért jó volt itt lenni Sopronban a közelmúltban személyesen is a magyar állampolgársági eskütételén.

Ez a hit az, amely megtartja a nemzetet.

A Kossuth-díjas írók sorozatában írja Bertha Árpád, hogy: „Emberi igazság és művészi szépség csak erősíthetik egymást. A szép és az elkötelezettség, a szép és az üzenet, a szép és a valaminek a szolgálata egybefonódik.”

Sütő András életművére, életére mindez ugyanúgy érvényes, mint ahogyan a Sütő-szoborra, mint szellemi üzenetet is közvetítő alkotásra.

„A szép és a valaminek a szolgálata egybefonódik.” A szolgálat, amely nem önmagunkért van, amely nem önmagáért van, a földi élettől függetlenül folytatódik.

A vadregényes történelmű és szépségű Erdélyországban, többnyire Marosvásárhelyen élt író gondolataival lehet azonosulni, azokat meg lehet érteni, de átélni, megélni csak Erdélyben lehet igazán. Én ezt tapasztaltam meg erdélyi, marosvásárhelyi útjaim során. És Csíksomlyóra tartva – a Hargita-tető keresztjeinek tövében - értettem meg igazán – nem csak Tamási Áront –, de Sütő Andrásnak is azt a gondolatát, amely a Hargitát idézi: „ nagyobb bánatom, hogy a karácsonyi történetem ihletője, a Hargita homlokán a szomorúság örökkévalónak látszik. Semmit sem kívánok magamnak és munkám nézőseregének, csak ennyit (...) szemembe kacagva cáfoljon meg a jövőendő.”

Tisztelt Ünneplők!

Mi a jövőendőnek munkatársai, segítői lehetünk ebben a cáfolatban.

„A legnagyobbak hát nem halhatnak meg önmagukért, szolgálatban vannak azután is...”

Ennek a szolgálatnak a tárgyiasult jeleként álljon Sopronban a Sütő-szobor. Egyben legyen annak a szándéknak és hitnek is bizonyítéka, hogy : minden törekvésünk szerint „a derengő horizont látható fényesebb reménysége felé igyekszünk.”

Az hogy a magyarság számára, Sopronban elsőként avathattunk ma Sütő-szobrot mindenképpen ennek is jele, mintegy beteljesedését segítve annak, hogy a jövőendő egy boldogabb magyar sorsnak az igenlése legyen.

Ehhez kívánom Isten segítségét, erejét és áldását!

Cs. Nagy Ibolya irodalomtörténész részletes előadása idézte fel Sütő András emlékezetét, majd a Fidelissima Vegyeskar (Arany János vezetésével Szokolay Sándor: Ne hagyjátok az éneket! Című, Sütő András szövegére írt művét adta elő.

Több filmrészlet, előadás elevenítette meg az erdélyi írófejedelem életének egy-egy mozzanatát, művét, gondolatát életművének fontos üzenetét.

